

բաժանման համար կասուի թէ Ազնաւորի մի բնակավայրն է, այս Ազնաւորն (հսկայ, զօրաւոր) գութան դրած՝ այս ժայռը վարած՝ ակոսներու բաժանած, ապա պօստան սերմանած է. դեռ գարունը չը բացուած վարունգ, շամամ՝ և ձմերուկ հասուցած է, իբրև երեխայրիք տարած է իր սիրած կռակաշտ թագաւորի աղջկան, նորա սիրտն զրաւած է և առած փախուցած՝ այստեղ պահած է, որոյ համար այս բերդը շինելով ամրացած է:

Այս սանդղաձև կոփածոյ ժայռիս ստուգագոյն պատմութիւնը յերևան պիտի գայ, երբ Ազնաւորի գերեզմանին սեպագրութիւնը լոյս ելլայ, ուսումնասիրուի ¹:

Մ Ա Ն Ա Ջ Կ Ե Ր Տ ²

Մանգղկերտ մեծ գաւառ մի է, Արածանւոյ երկու ասիերուն վերայ ունի 366 գիւղօրայք, որ մեծաւ մասամբ քրդաբնակ դարձած են և միայն 25-ի չափ հայ գիւղօրայք ունի, մեծաւ մասամբ քրդախառն, որք գաղթելու վերայ են:

Մանգղկերտ ունի Արածանւոյ երկու ասիերու վերայ դաշտագետիններ, որք ունին ամենաբերրի արտօ-

1. Բաղիշեցի Գրիգոր պատուելին որ լաւ կրօնագէտ է եւ մեծ ծիրք ունի ատենաբանութեան, նա միշտ մի իւր հայրենաց մէջ ուսուցիչ եղած, Բաղշոյ եկեղեցիներու ձեռագիրներն կարդացած՝ ապա Ալաշկերտ եկած եւ 8 տարուայ չափ անետրով պարապած էր, նա պատմեց Պօստան Ղայաթի վերայ: նա եւս այժմ գաղթականաց կարգն է եւ անինամ վիճակի մէջ.

2. Բագրեւանդայ Ալաշկերտ գաւառակի հարաւային գաւառն ընթերցողաց ծանօթացնելու համար հարեւանցի ակնարկ մի ձգեցի Մանգղկերտի վերայ: